1. Вино--глумливо, сикера--буйна; и всякий, увлекающийся ими, неразумен.
УПО: Вино то насмішник, напій п'янкий галасун, і кожен, хто блудить у ньому, немудрий.
KJV: Wine is a mocker, strong drink is raging: and whosoever is deceived thereby is not wise.

2. Гроза царя--как бы рев льва: кто раздражает его, тот грешит против самого себя.
УПО: Страх царя як рик лева; хто до гніву доводить його, проти свого життя прогрішає.
KJV: The fear of a king is as the roaring of a lion: whoso provoketh him to anger sinneth against his own soul.

3. Честь для человека--отстать от ссоры; а всякий глупец задорен.
УПО: Слава людині, що гнів покидає, а кожен глупак вибухає.
KJV: It is an honour for a man to cease from strife: but every fool will be meddling.

4. Ленивец зимою не пашет: поищет летом--и нет ничего.
УПО: Лінивий не оре із осени, а захоче в жнива і нічого нема.
KJV: The sluggard will not plow by reason of the cold; therefore shall he beg in harvest, and have nothing.

5. Помыслы в сердце человека--глубокие воды, но человек разумный вычерпывает их.
УПО: Рада в серці людини глибока вода, і розумна людина її повичерпує.
KJV: Counsel in the heart of man is like deep water; but a man of understanding will draw it out.

6. Многие хвалят человека за милосердие, но правдивого человека кто находит?
УПО: Багато людей себе звуть милосердними, та вірну людину хто знайде?
KJV: Most men will proclaim every one his own goodness: but a faithful man who can find?

7. Праведник ходит в своей непорочности: блаженны дети его после него!
УПО: У своїй неповинності праведний ходить, блаженні по ньому сини його!
KJV: The just man walketh in his integrity: his children are blessed after him.

8. Царь, сидящий на престоле суда, разгоняет очами своими все злое.
УПО: Цар сидить на суддевім престолі, всяке зло розганяє своїми очима.
KJV: A king that sitteth in the throne of judgment scattereth away all evil with his eyes.

9. Кто может сказать: `я очистил мое сердце, я чист от греха моего?`
УПО: Хто скаже: Очистив я серце своє, очистився я від свого гріха?
KJV: Who can say, I have made my heart clean, I am pure from my sin?

10. Неодинаковые весы, неодинаковая мера, то и другое--мерзость пред Господом.
УПО: Вага неоднакова, неоднакова міра, обоє вони то огида для Господа.
KJV: Divers weights, and divers measures, both of them are alike abomination to the LORD.

11. Можно узнать даже отрока по занятиям его, чисто ли и правильно ли будет поведение его.
УПО: Навіть юнак буде пізнаний з чинів своїх, чи чин його чистий й чи простий.
KJV: Even a child is known by his doings, whether his work be pure, and whether it be right.

12. Ухо слышащее и глаз видящий--и то и другое создал Господь.
УПО: Ухо, що слухає, й око, що бачить, Господь учинив їх обоє.
KJV: The hearing ear, and the seeing eye, the LORD hath made even both of them.

13. Не люби спать, чтобы тебе не обеднеть; держи открытыми глаза твои, и будешь досыта есть хлеб.
УПО: Не кохайся в спанні, щоб не збідніти; розплющ свої очі та хлібом наситься!
KJV: Love not sleep, lest thou come to poverty; open thine eyes, and thou shalt be satisfied with bread.

14. `Дурно, дурно`, говорит покупатель, а когда отойдет, хвалится.
УПО: Зле, зле! каже той, хто купує, а як піде собі, тоді хвалиться купном.
KJV: It is naught, it is naught, saith the buyer: but when he is gone his way, then he boasteth.

15. Есть золото и много жемчуга, но драгоценная утварь--уста разумные.

УПО: Є золото й перел багато, та розумні уста найцінніший то посуд.
KJV: There is gold, and a multitude of rubies: but the lips of knowledge are a precious jewel.

16. Возьми платье его, так как он поручился за чужого; и за стороннего возьми от него залог.
УПО: Візьми його одіж, бо він поручивсь за чужого, і за чужинку візьми його застав.
KJV: Take his garment that is surety for a stranger: and take a pledge of him for a strange woman.

17. Сладок для человека хлеб, [приобретенный] неправдою; но после рот его наполнится дресвою.
УПО: Хліб з неправди солодкий людині, та піском потім будуть наповнені уста її.
KJV: Bread of deceit is sweet to a man; but afterwards his mouth shall be filled with gravel.

18. Предприятия получают твердость чрез совещание, и по совещании веди войну.
УПО: Тримаються заміри радою, і війну провадь мудрими радами.
KJV: Every purpose is established by counsel: and with good advice make war.

19. Кто ходит переносчиком, тот открывает тайну; и кто широко раскрывает рот, с тем не сообщайся.
УПО: Виявляє обмовник таємне, а ти не втручайся до того, легко хто розтулює уста свої.
KJV: He that goeth about as a talebearer revealeth secrets: therefore meddle not with him that flattereth with his lips.

20. Кто злословит отца своего и свою мать, того светильник погаснет среди глубокой тьмы.
УПО: Хто кляне свого батька та матір свою, погасне світильник йому серед темряви!
KJV: Whoso curseth his father or his mother, his lamp shall be put out in obscure darkness.

21. Наследство, поспешно захваченное вначале, не благословится впоследствии.
УПО: Спадок спочатку заскоро набутий, не буде кінець його поблагословлений!
KJV: An inheritance may be gotten hastily at the beginning; but the end thereof shall not be blessed.

22. Не говори: `я отплачу за зло`; предоставь Господу, и Он сохранит тебя.
УПО: Не кажи: Надолужу я зло! май надію на Господа, і Він допоможе тобі.
KJV: Say not thou, I will recompense evil; but wait on the LORD, and he shall save thee.

23. Мерзость пред Господом--неодинаковые гири, и неверные весы--не добро.
УПО: Вага неоднакова то огида для Господа, а оманливі шальки не добрі.
KJV: Divers weights are an abomination unto the LORD; and a false balance is not good.

24. От Господа направляются шаги человека; человеку же как узнать путь свой?
УПО: Від Господа кроки людини, а людина як вона зрозуміє дорогу свою?
KJV: Man's goings are of the LORD; how can a man then understand his own way?

25. Сеть для человека--поспешно давать обет, и после обета обдумывать.
УПО: Тенета людині казати святе нерозважно, а згодом свої обітниці досліджувати.
KJV: It is a snare to the man who devoureth that which is holy, and after vows to make enquiry.

26. Мудрый царь вывеет нечестивых и обратит на них колесо.
УПО: Мудрий цар розпорошить безбожних, і зверне на них своє коло для мук.
KJV: A wise king scattereth the wicked, and bringeth the wheel over them.

27. Светильник Господень--дух человека, испытывающий все глубины сердца.
УПО: Дух людини світильник Господній, що все нутро обшукує.
KJV: The spirit of man is the candle of the LORD, searching all the inward parts of the belly.

28. Милость и истина охраняют царя, и милостью он поддерживает престол свой.
УПО: Милість та правда царя стережуть, і трона свого він підтримує милістю.
KJV: Mercy and truth preserve the king: and his throne is upholden by mercy.

29. Слава юношей--сила их, а украшение стариков--седина.
УПО: Окраса юнацтва їхня сила, а пишність старих сивина.
KJV: The glory of young men is their strength: and the beauty of old men is the grey head.

30. Раны от побоев--врачевство против зла, и удары, проникающие во внутренности чрева.
УПО: Синяки від побоїв то масть лікувальна на злого, та вдари нутру живота.
KJV: The blueness of a wound cleanseth away evil: so do stripes the inward parts of the belly.